

Hans Heijnen wil veel meer natuur in Limburg.

© Jeroen Kuit

SYMPOSIUM

Economie en natuur vechten om de ruimte

Net nu de grenzen aan de groei leiden tot pijnlijke keuzes voor boeren, ondernemers en natuurliefhebbers, gaat de voorman van de Limburgse Natuur- en Milieufederatie met pensioen. Maar niet zonder een debat over de schaarse ruimte.

DOOR PETER BRUIJNS

Na ruim zeventien jaar bij de Natuur en Milieufederatie Limburg (NMF), waarvan de laatste veertien jaar als directeur, ging Hans Heijnen gisteren – op zijn 65ste verjaardag – met pensioen. Gouverneur Theo Bovens benoemde hem tot Limburger van verdienste. De NMF vertegenwoordigt honderd Limburgse natuur- en milieuorganisaties, maar ook jagers en

tegenstanders van Maastricht Aachen Airport en de kerncentrale in Tihange. Het is knap als je al die verschillende kikkers in de kruiwagen kunt houden, prees de gouverneur de pensionaris.

Hinder

Het afscheid werd gevierd met een symposium over het gevecht om de ruimte in Limburg. Een uiterst actuele strijd, getuige de stikstofcrisis. In het dichtstbevolkte land van Europa is alle grond benut, en trappen de gebruikers op elkaars tenen; zie de veeboeren die willen uitbreiden in de buurt van Natura2000-gebieden.

Zes jaar geleden sprak de NMF met boerenorganisatie LLTB af om de natuur en veehouderij meer in balans te brengen. Ze legden vast dat in 2025 de veehouderij geen hinder meer voor de omgeving zal veroorzaken. Maar volgens Heijnen leven de boeren die afspraak niet na. De stank en uitstoot van ammoniak is niet afgenomen, en er is zelfs meer fijnstof, wierp hij LLTB-voorzitter Leon Faassen voor de voeten.

Die denkt toch dat het alsnog gaat lukken de hinder te reduceren. „We zijn al in beweging. Als er een vrijwillige warme sanering voor agrariërs komt, gaan we dat doel van 2025 halen.” Maar dan moet de overheid wel over de brug komen, voegde hij daar fijntjes aan toe. Dat er nauwelijks minder fijnstof is, komt volgens Faassen ook „omdat burgers wilden dat we de kippen naar buiten jagen.”

Windturbines

Heijnen maakt zich grote zorgen over het ruimtebeslag van de energietransitie. Windturbines en zonneparken gaan veel ruimte opeisen ten koste van natuur en landschap. De NMF-directeur zou dan liever energie uit andere landen importeren. Wat hem betreft is er ook geen taboe op kernenergie. Dat is volgens Heijnen dé oplossing voor én het ruimteprobleem én de CO₂-reductie. Voor dat standpunt vond hij in het discussiepanel alleen steun van landbouwprofessor Rudy Rabbinge. Dat het tientallen jaren kan duren voor zo'n kerncentrale er staat, wijt Rabbinge aan 'slappe knieën' in de politiek.

Dijkgraaf Patrick van der Broeck van Waterschap Limburg vindt dat er in de energietransitie nog op heel veel andere punten winst valt te boeken, voordat er aan kernenergie moet worden gedacht. „We kunnen zelfs energie uit rioolwater halen.”

Huub Narinx, directeur van de Limburgse Werkgevers Vereniging LWV is het met Van der Broeck eens. „Binnenkort worden zonnepanelen gelegd op de grote distributiecentra rond Venlo.”

Momenteel is ongeveer een kwart van het oppervlak van Limburg natuur. Heijnen hoopt dat in 2050 de helft van de provincie uit natuur bestaat.

Maar dan moet de landbouw wel anders gaan werken, moet de bevolking krimpen en moeten de steden vergroenen. Professor Rabbinge denkt dat het mogelijk is. „ Door efficiënter te werken kunnen we volstaan met veel minder landbouwgrond. Dat scheelt pesticiden, vervuiling en kosten.”

Ook Faassen van de LLTB denkt dat het kan, „want eigenlijk maken agrariërs al deel uit van de natuur.”

Zaterdag in de bijlage Horizon een uitgebreid interview met Hans Heijnen.